

FIGYELEM!

A közelmúltban a Szlovák Köztársaság területéről kis számban, de egyre gyakrabban érkező barna medvék hazánkban is megtalálják az élőhelyeiket. Az elmúlt évben Heves és Nógrád megye északi részén az észlelési adatok arra engednek következtetni, hogy a medve folyamatosan jelen van, így az Ön lakóhelyének közelében is megjelenhet!

A barna medve (*Ursus arctos*) fokozottan védett (13/2001. [V. 9.] Korm.-rendelet), kiemelt közösségi jelentőségű faj (275/2004. [X. 8.] Korm.-rendelet). Engedély nélküli elejtése büntülelemény!

A legnagyobb termetű emlősünk, amelynek a súlya 100–340 kg közt van. A kifejlett egyedek hossza két méter körül. A barna medve mindenevő állat, táplálékának nagyobb részét növényi eredetű táplálék állítja (erdei gyümölcsök, termések, fűfélék, gyökerek, gombák), de gyakran fogyaszt rovarokat is. Fehérjegyét kis- és nagyobb termetű emlősök elejtésével egészíti ki. Nem veti meg a dögöt sem.

A barna medve alapvetően magányosan járja az erdőt, és naponta akár több tíz kilométeres távolságot is megtesz. Bármelyik napozakban aktív lehet, de az ember által háborgatott élőhelyein inkább éjszaka és a hajnali órákban táplálkozik.

Az általa használt területhez ragaszkodik, amelynek nagysága néhány ezer hektártól akár több száz négyzetkilométerig is terjedhet. A barna medve nem alszik valódi téli álmot, testhőmérséklete csak pár fokot csökken. Téli – novembertől márciusig tartó – nyugalmi időszakát alatt többnyire is felébredhet.

A medvék párzása időszak május-június hónapra esik. Hét-nyolc hónap vemhesség után a tél alépeén szüli meg fejletlen utódait. Súlyuk mindössze 350–500 gramm. A bocsok négy hónapig szopnak, és két évig maradnak az anyjukkal. Az ivarérettségüket a harmadik életévükben érik el. Egy medve 30–35 évet él, egy nőstény 6–10 almot vet élete során. Utódainak csupán fele éri meg az ivarérett kort.

A barna medve eredendően zavartalan élőhelyekhez kötődik, és a táplálékát is itt szerzi meg. Alkalmazkodóképesége révén képes hozzá szokni az emberi jelenlétnek, ki tudja használni az ember által nyújtott elemforrásokat is (mezőgazdasági ültetvények, vadetető, kommunális hulladék).

Kerülni az embert, és nem tekintni zsákmányának. A szabad természetben való – elenyészően kis valószínűséggel bíró – találkozás esetén az állat ugyanannyira meglepődhet, mint az ember. Megfelelő viselkedési szabályokkal azonban a kellemetlen meglepetések megelőzhetők.

VISELKEDÉSI SZABÁLYOK

A medve nem játék, a medvét kerülni kell. A medvével nem kell barátkozni, bármilyen korú is legyen. A bocsok közelében nagy valószínűséggel az anya is ott van. A legtöbb konfliktus az anyamedvékhez köthető.

ERDŐJÁRÓKNAK

- Ha erdőben járunk, azt a kijelölt turistautakon tegyük!
- Kerüljük az állathatáran sűrűket, bonzósokat!
- Ha nem szükséges, ne menjünk napnyugtá és napkelte közötti időben az erdőbe!
- Tegyük egyértelművé a medvék számára, hogy közeledünk: ne járjunk nesztelenül!
- Társaságban beszéljünk!
- Egyedül járva használjunk zajkeltő eszközt: például csengőt vagy rádiót!
- Ne használjunk fejhallgatót!
- Ha véletlenül mégis találkozunk a medvével, és az állat nem vett észre minket, akkor lehetőség nélkül, halkán, a medvét szemmel tartva, hátrába távolodjunk el a helyszínről!
- Ha a medve két lábra áll, azt a jobb tájékozódás érdekében tesszi.
- Ha a medve észrevesz, ne próbáljuk elzavarni!
- Ne nézzünk a szemébe!
- Ne fordítsunk neki hátat!

- Ne akarjunk elfutni, mert gyorsabb nálunk!
- Autós találkozás esetén ne hagyjuk el a járművet!
- Ne estessük!
- Ne próbáljuk közelről leténykepezni (pl. szelfizni)!
- Ha a medve közelebb merészkedik, ne provokáljuk, és ne tegyünk hirtelen mozdulatokat!
- Kutyasétáltatás és kutyával való vadászat esetén tartassuk szem előtt, hogy a medve elől menekülő kutya a gazdához fog visszafutni védelemért, nyomában a támadó medvével.
- Ne vigyünk magunkkal erős illatú élelmiszereket!
- Ne vigyünk magunkkal halkoszervert és cukrozott sűrített tejet!
- Ne hagyjuk magunk után az élelmiszer maradvékát, és annak csomagolóanyagait sem!
- A maradvékát lehetőleg szagmentesen csomagoljuk el, úgy vigyük tovább magunkkal!
- Sátorozáskor az élelmet a sáttortól távol eső fára függesztjük fel!
- Az erdei kerékpározás növeli a meglepetésszerű találkozások veszélyét!

LAKOSOKNAK

- A kerítésen kívüli kerti és konyhai hulladéklarakot számoljuk fel!
- Ne dobjunk élelmiszer-maradvékát a komposztba!
- A kukát csak a szemétszállítás napján tegyük ki az útra!

- A kizártéri hulladéktárolók legyenek zárhatóak!
- A háziállatokat zárjuk be!
- A kóbor állatok a településen nem kívánatosak!

GAZDÁLKODÓKNAK

A medve látogatására ott lehet számítani, ahol a gazdálkodási egység és az erdő határa közel esik egymáshoz. A külföldi tapasztalatok alapján az erdőhatártól 500 méterrel távolabb a károkozás lehetősége elenyésző.

- Alkalmazunk 5–8000 V feszültséget biztosító több szálú (lehetőség szerint 6 szál) villanypántort! A legfelső szál 120 cm magasan legyen!
- Építsünk visszahajló felsőrészel rendelkező, masszív kerítést a vagonoztárnyak körül!
- Használjunk vadriasztó módszereket!
- A hasonállatokat zárt helyen északáztassunk!
- A méhkapitárakat az erdőszegélytől távol helyezzük el!
- Alkalmazunk megfelelően képzett, nagy testű kutyákat!

A medve jelenlétét bizonyító megfigyeléseikkel, kérdéseikkel, észrevételeikkel forduljanak a Bükki Nemzeti Park Igazgatósághoz! A megfigyelések átadásával hozzájárulnak az egyedek mozgásirányának feltérképezéséhez, amit előre is nagyon köszönünk!

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116
Tel: (36)411-581 • Fax: (36)412-791 • E-mail: titkarsag@bnpi.hu
www.bnpi.hu

